

Glasovne promjene

1. Za točnu tvrdnju napiši T, a uz netočnu tvrdnju N.

- a. Svi su otvornici zvučni glasovi.
- b. Glasovi b, d, g, z, ž, đ, dž su bezvučni zatvornici.
- c. Pri tvorbi zvučnih glasova glasnice titraju.
- d. U riječi trava r je slogotvorno.

2. Precrtaj uljeza u sljedećemu nizu glasova.

a, b, c, d, m Uljez je glas _____ jer je pri izgovoru toga glasa prolaz zračnoj struji _____, a ostali su glasovi _____.

3. Razvrstaj istaknute riječi iz teksta prema glasovnim promjenama koje su se u njima dogodile.

Zabava bila sve **življa**, sve veselija, žene sve **luđe**. Ljudi zagrljeni pjevaju i **urliču**, žene i cure **rašćupane** i zajapurene... Odletio Marku gizdavi lugarski šešir, raščupala mu se **pažljivo** uređena frizura, zatutnjila glava kao bačva. (...) Zašao Marko u šumu poznatom stazom, i tu mu je **mjesečina** više smetala nego koristila. Sjene se pružile čudnovato, **grmlje** se činilo **strašno**, i on je teško razaznavao stazu.

Jotacija _____

Palatalizacija _____

jednačenje po mjestu tvorbe _____

4. Imenuj glasovne promjene u sljedećim primjerima.

voziti – vožnja

primijetiti – primjedba

jastog – jastozima

prah – prašak

klicati – kličem

mudar – mudra

godišće – godišnji

5. Umetni ije/je/e/i.

B _____ l – b _____ lji – b _____ lina – b _____ liti; Zv _____ r – zv _____ rad; C _____ v – c _____ včica – c _____ vka

Vr _____ dan – vr _____ dnost – vr dnota

6. U sljedećim rečenicama podcrtaj pogrešno napisane riječi pa ih točno napiši na crtu ispod teksta.

Bez otca ne krećemo na put. Napokon ćemo oddahnuti od svakodnevnih obaveza. Voznja je duga i traje četiri sata. Za to vrijeme grickat ćemo orahčiče i razne sladke proizvode. Razmišljat ćemo i o stanbenome problemu koji nas muči.

7. Zadatak ima dva dijela. a. Dopuni rečenicu traženom riječju.

Očekujem tvoj **dolazak**. Veselim se tvojemu _____ (*dolazak*, D. jd.). /1

b. Dopuni objašnjenje glasovne promjene koja se provodi u gornjem primjeru.

Kada se zvučni zatvornik nađe ispred bezvučnoga, zamjenjuje se svojim _____ parnjakom.

Ta se glasovna promjena zove _____ .

Iz rečenice *Djeca se igraju u pješčaniku*. ispiši sljedeće glasove:

a. bezvučne zatvornike _____

b. nepčanike _____

c. desnike _____